

Відбитка

ПРИВІТ
ІВАНОВИ ФРАНКОВИ
В СОРОКЛІТЄ
ЙОГО ПИСЬМЕНСЬКОЇ ПРАЦІ
1874—1914

ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ ЗБІРНИК

145254

ЛЬВІВ 1914

НАКЛАДОМ ЮБИЛЕЙНОГО КОМІТЕТУ

З ДРУКАРНІ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМЕНИ ШЕВЧЕНКА

82Г(092)+008(с47.71)(09)

60R.

IV
И132020

ЛВІВСЬКА БІБЛІОТЕКА
АН УРСР
№ И132020

ГОМЕР В ГАЛИЦЬКІЙ ЛІТОПИСИ.

„Гомер“ в Галицькій літописи! Воно троха дивне, що може робити Гомер на сторінках літописи, котра займає ся історичними подіями XIII в. А таки так справді є: не лише імя Гомера („Омир“, так він зоветь ся в усіх кодексах літописи, з виймкою Ермолаєвського, наймолодшого, бо десь з поч. XVIII в., де вже з правила виступає форма „Гомер“), але й якийсь цитат ніби то з його творів зявив ся в нашій літописи. Оповідючи іменно про зраду князя Ізяслава зглядом князя Данила, каже галицький літописець: „w лєсть зла єсть, іакже Омиръ пишеть, до обличєна сладка єсть, шбличєна же зла єсть, кто в нѣи ходить, конѣць золь приметъ. w залѣ зла зло єсть“¹⁾. Цитат заховав ся в доволі попсованім виді: чого нема в Іпатськїм кодексі, є в Хлебніковськїм і Погодинськїм і противно, так, що його реконструкцію треба переводити на основі усіх кодексів.

Отсим цитатом займали ся доволі часто історики й історики літератури, але їх становище супроти нього є далеко не однакове. Одним з перших, що звернув увагу на цитат з Гомера в Галицькій літописи, був Головацький²⁾. Він відніс ся до нього з одної сторони з великим ентузіазмом, а з другої сторони зовсім некритично: „Слѣдно“, каже він, „що Гомера нашій предки давнѣйше читали, коли ще въ Европѣ за него и чутки не було“³⁾. Рівнож некритично віднеслись до сього цитату й інші історики й історики літератури. Не прослїдивши справи, чи можливо, щоб уже в тих часах читали на Руси Гомера, твердить Шевирйов, що літописець „приводить изъ Гомера слова объ лєсти“⁴⁾, а Галахов каже, що літописець „быль знакомъ не только съ народною поэзією, но и съ Гомеромъ“⁵⁾.

В тім самім дусі йде твердження пок. Петрушевича, котрий каже рівнож, що галицький літописець „быль знакомъ съ Гомеромъ“⁶⁾, а й по думці пок. Шараневича літописець „kennt die Gedichte Homers“⁷⁾. Очевидно всі згадані висше учені мали на думці Гомерову Іліяду та Одисею, але ні оден з них не постарав ся дати доказу, що справді літописний цитат взятий із одного з тих творів. В тім напрямі пішов дещо дальше

пок. Дашкевич, по думці котрого літописець не лише „зналь“ Гомера, але єму „иногда даже подражалъ“⁸⁾, а саме „подъ вліяніємъ послѣдняго“ мав повстати, по його думці, слідуочий опис: „один же воинъ оуправи десъницю свою иземь рогтичю ис пояса своего далече вергъ срази князя Ятвяжського с коня своего и летящюу емоу до землѣ изииде душа его со кровью во адъ“⁹⁾.

Появляли ся одначе від часу до часу тверезі голоси, котрі стали сумнівати ся в те, щоби літописний цитат міг походити з творів Гомера. Вже Пипін заявив ся вельми рішучо проти такої думки, бо обговорюючи літописний цитат з Гомера, каже: „мѣсто, которое могло бы подать поводъ къ заключенію объ извѣстности у насъ Гомера, теряетъ свой авторитетъ уже потому, что такого изрѣченія нѣтъ въ текстѣ Іліады и Одиссеи“¹⁰⁾. Нерішуче становище заняв пок. Огоновський, бо хоч і каже, що „доси не повелось ще нѣкому вынайти одвѣтного мѣсця въ грецкѣмъ оригиналѣ“, все ж таки є погляду, що літописець „читавъ мабуть Гомера, по-за-якъ изъ его рапсодій наводитъ одно мѣсце“¹¹⁾. По думці проф. Грушевського „Галицький літописець цитує Гомера, хоч не дуже вдатно“¹²⁾, та що літописець „зацитував раз Омира, але вложив йому в уста слова, котрих дарма шукати у справдешнього Гомера“¹³⁾.

Заким перейду до питання, де належить глядіти жерела Гомерового цитату в Галицькій літописи, заверну ще до згаданого висше погляду Головацького про те, що на Руси читали Гомера скорше, чим була про нього чутка в Европі. Очевидна річ, що Головацький мав тут на думці західну Европу. Справді Гомерови на Заході не щастило ся. В середних віках звісний був там лишень метричний витяг з Гомера, т. зв. „Homerus latinus“¹⁴⁾. Аж в часах відродження 1488 р. появляеть ся у Фльоренції перше виданне Іліади заходом Дмитра Халькондія¹⁵⁾, хоч вже передтим Калябрієць Пілято зладив був для Бокачія латинський переклад Іліади. Все ж таки першенство поміж клясичними поетами признавали за Скалігером († 1558 р.) Вергілеви, а гомерівська поезія відгривала супроти нього ролю „plebeiae ineptaeque mulierculae“. Зате читали на Заході вельми радо підроблені описи Троянської війни Кретийця Діктиса й Фригійця Дареса, що були казочними й романтичними перерібками Гомера¹⁶⁾. На них опер старофранцузський поет XII в. Benoît de Sainte-More свій „Roman de Troie“, котрий послужив знова взірцем для Гві-

дона де-Колюмни (XIII в.) до його латинського твору „Historia destructionis Troiae“¹⁷).

Перейдїм тепер, як стояла справа з Гомером у Византії. Твори Гомера були там незвичайно розповсюджені. „Die Lektüre der Schule und der weiten Kreise“, пише Крумбахер, „umfasste namentlich den Homer, das niemals aufgegebenes Schulbuch der griechischen Nation“¹⁸). Теологи, історики, поети й ретори знають і цитують Гомера¹⁹). Але не лише читали, а й обясняли Гомера, подаючи критику його творів і коментарі до них. Нам звісні численні византийські егзегези й схолії до творів Гомера²⁰).

Одначе й там не усі були вдоволені Гомером. Хотяй византийський філософ XII в. Константин Михайло Псельльос, як виражаєть ся Крумбахер, „Homer durch allegorische Umdeutung zu einem Propheten der christlichen Wahrheiten zu machen versteht“²¹), другим одначе Гомер не вистарчав, тож або висмівали його твори, або доповняли й заокруглювали, або вкінци перерабляли зовсім. І так Йоан Каменїят, священник із Солуня (X в.), у власнім описі збурення родинного міста виступав остро проти Гомера²²). Около пол. X в. діякон з Царгорода, Теодозій, в поемі „*Αλωσις τῆς Κρήτης*“ висмівав зображення походу Греків у Гомера²³). В XI в. Ізаак Порфірородний прозою доповняв і заокруглював Гомера (1. *Περὶ τῶν καταλειφθέντων ὑπὸ τοῦ Ὀμήρου*; 2. *Περὶ ιδιότητος καὶ χαρακτῆρων τῶν ἐν Τροίᾳ Ἑλλήνων τε καὶ Τρώων*)²⁴). В XII в. Йоан Цецес в поемі, написаній гексаметрами п. з. *Τὰ πρὸ Ὀμήρου, τὰ Ὀμήρου, τὰ μεθ' Ὀμήρου*, дав поетичний суплемент до Гомера²⁵).

До наших часів дійшли також византийські парафрази (звісна н. пр. під іменем Михайла Псельльоса) й метафрази (Демостена Тракійця і Прокопія з Гази) Гомера, а вже з кінцем старинного світа ввійшла в уживання іграшка, лучити стихи й півстихи з Гомера в нові поетичні твори. Заховались такі центони (*Ὀμηρόκεντρα*) цїсаревї Евдокії, єпископа Патрикїя, філософа Оптима й мелодїя Козьми²⁶).

І в Византії ширили ся підроблені твори Діктїса й Дареса, але не так дуже, як на Заходї, хоч були ще в Византії й інші псевдо-історії Троянської війни Сизифа з Кос і псевдо-Каллїстена. Одначе Греки наслідком наукових студій і шкільної науки держались радше оригінальних творів Гомера²⁷).

Все сказане висше про твори Гомера відносить ся до Іліади й Одисеї. Але треба взяти під увагу й сю обставину,

що не лише ті два твори вважали ся твори Гомера. Йому приписувано вже в старині н. пр. деякі твори епічного циклю, як *Θηβαΐς*, *Ἐπιγονοί* та *Κύβρια*, а з позациклічних творів *Οἰχαλίας ἄλωσις* і *Φωκαΐς*. Крім сього приписувано йому збірку гимнів (заховалось 34, з сього 5 більших), дальше шутливі дрібнички (*παίγνια*), епіграми (*Ἐπιγράμματα Ὀμήρου*), сатиру *Μαρυΐνης* та пародію *Βατραχομνομαχία*²⁸).

Після такого огляду питання Гомерового на Сході й Заході Європи, можемо зайнятись питанням про Гомера на Руси. Вже передкладчик посланія папи Льва, монах Теодозій (I. пол. XII. в.) згадує „Омирьскія и Риторьскія книги“. До сего робить Бодянський у вступі до перекладу замітку, що „инокій Феодосій хорошо зналь, что такое Омирьскія и Риторьскія книги, хотя судя по ходу словъ его, и не учил ся имъ отъ младъ ноготъ. Стало бытъ, вотъ когда уже на Руси читали и изучали Гомера“... А дальше каже він про згадані книги: „Какія и гдѣ они въ ту пору у насъ? Надобно было познакомиться съ ними у нихъ, на дому, чтобъ вести рѣчь о нихъ, будетъ ли рѣчь эта заключаться въ цѣлой книгѣ, или же, какъ сдѣсь, въ нѣсколькихъ выраженіяхъ; во всякомъ случаѣ „ignoti nulla scientia“²⁹). Сучасник монаха Теодозія, митрополит Клим Смолятич, по словам літописи „книжник і філософ, якого не бувало в Руській землі“, каже в своїм посланію: „аз писах от омира, и от аристо(те)ля, и от платона, иж во еллинскихъ нырѣхъ славнѣ бѣша“³⁰). Але Пипін каже на се, що „ни Гомера, ни Аристотеля и Платона не бывало въ старой русской письменности, и нѣтъ слѣдовъ, чтобы кто-нибудь изъ древнихъ русскихъ писателей знакомъ былъ съ ними прямо. Вѣроятнѣе, что нашъ „философъ“ зналь эти имена изъ вторыхъ рукъ“³¹). А гадку про неможливість, щоби на Руси могли знати Гомера підпирає Пипін фактом, що в середних віках взагалі знали Гомера лише нечисленні византийські учені, котрі його обясняли, а зате значного авторитету набрали пізнійші, деколи підроблені твори³²).

Підчас коли не маємо ніяких доказів на те, щоби в давній Руси читали Гомера, знаємо, що й на Руси були вельми популярними інші описи Троянської війни, котрі не походили від Гомера. Одним із таких описів була „Притча о кралехъ“, котрої словянсько-руська редакція находить ся при словянськім перекладі византийської хроніки Манасії (пол. XIV в., але твір звісний був очевидно давнійше). Заховалась вона і в скороченім виді під заголовком „Повѣсть о созданіи и поплѣ-

нені тройскомъ и о конечномъ разореніи, еже бысть при Давидѣ царѣ іудейскомъ³³). Десь около XVII в. зявив ся московський переклад Троянської історії Гвідона де Колумни, у перве напечатаний в часах Петра Вел.³⁴). Книга ся, випечатана в Москві 1709 р. має заголовок: „Історія въ неї же пішетъ, о разореніи града Трої фрїгіїскаго царства, і о созданіи его і о великіхъ ополчительныхъ бранехъ“. В заголовку виписано похвалу Діктісови й Даресови, а зате віє з неї ворожий настрій супроти Омира, Вергіля і Овідія, „многія бо въ нїхъ несогласія і басні обрѣтоша ся³⁵). Одначе таке вороже становище зглядом Гомера не було загальне, бо н. пр. Семен Денісов (1. пол. XVIII в.) відносить ся з ентузіазмом до „Омира, который толико тщаніе, толико подвизаніе, толикій трудъ показа, воеже написати Тройска града начало, жителство и разореніе, воеже показати мужы исполины храбрыя, великомощныя и крѣпкодумныя, иже за честь отечества даже до смерти подвизаша ся³⁶).

Чи знав який опис Троянської війни наш галицький літописець? Без сумніву знав, але скоро учені дослідники (н. пр. Пипін) твердять рішучо, що Гомер на Руси не був знаний, так звідки? Знав він історію троянської війни на основі псевдо-історій Діктіса й Сизифа з Кос, котрими послугував ся грецький хронограф Йоан Малала³⁷). Бо ж не може бути двох гадок про те, що галицький літописець користувався словянсько-руським перекладом його хроніки, на що вказав ще князь Оболенський³⁸). Що правда з Гомера попали в хроніку Малала деякі цитати й галицький літописець знав, що й Гомер був автором історії Троянської війни³⁹), але тільки всего!

Усі вискази в роді, що галицький літописець зацитував Гомера „не дуже вдатно“, „не точно“, „не кстати“, не розв'язують питання, де глядіти жерела сього літописного цитату. Пипін підносить вправді, що навіть в разі, колиб і вірний був цитат, то є, походив з Іліяди або Одисеї, то булоб неможливим, щоб літописець взяв його просто з Гомера, „потому что главными источниками подобныхъ цитатъ у нашихъ лѣтописцевъ и старинныхъ писателей служили сочиненія духовныхъ писателей или гномическіе сборники въ родѣ Пчелы⁴⁰). Такої самої думки є проф. Грушевський і Іконніков⁴¹). Се вже звертає напрям дослідів у инший бік, а саме, що літописець взяв свій цитат з других рук, але й се питання не розв'язує, а ще до того кидає неконче гарне світло на нашого літописця, будьто

би він з якоїсь збірки старинних цитатів (в роді „Пчели“) взяв перший ліпший цитат і подав його за цитат з Гомера. Так бо-дай я задивляю ся на ту справу, скоро згаданого цитату не найдено у „справдешнього“ Гомера, себто в Іліяді й Одисеї.

Біда в тім, що дотеперішні дослідники занадто мали на увазі Іліяду й Одисею, а зовсім не звертали уваги на те, на що я звернув увагу в горі, заким перейшов до питання про Гомера на Руси. Передусім знаємо вже, що всякі византийські учені й поети переробляли, доповняли й заокруглювали Гомера, або й парафразували його. Дальше знаємо, що Гомерови приписували цілий ряд інших поетичних творів, крім Іліяди й Одисеї. Коли так, то чи ж не міг попасти у таку збірку старинних цитатів, котрою, по думці декотрих дослідників мав користуватись галицький літописець, цитат із переробленого, доповненого, або парафразованого тексту Гомера, чи ж не міг попасти там цитат із якогось іншого поетичного твору, приписуваного Гомерови (н. пр. з епічного циклю, з творів позациклічних і т. д.). Я навіть міг би відважитись на твердження, що цитат в Галицькій літописи нагадує вельми епіграми, приписувані Гомерови¹²⁾. Коли отже є голоси, що галицький літописець взяв свій цитат з других рук і хибно приписав його Гомерови, то я ставлю проти сього свій погляд: цитат Гомера в Галицькій літописи, де небудь літописець його найшов, найшов його рішучо з іменем Гомера; зате годі одначе робити одвічальним самого літописця, скоро цитат не походить із „справдешнього“ Гомера (з Іліяди або Одисеї). Одвічальність за се спадає на того, хто подав його в збірці, котрою міг пізнійше користуватись наш літописець, або невірно з іменем Гомера, або з якогось зміненого, доповненого чи парафразованого Гомера, або в кінци з якогось твору, невірно приписаного Гомерови. Погляд, що при цитованню поступив галицький літописець безмисно, надто дискредитував би в наших очах його віродостойність, а сьому противить ся рішучо увесь зміст його літописи.

¹⁾ Полное Собрание Русскихъ Лѣтописей. II. 2 вид. (1908 р.) ст. 770. Вплив сього цитату бачу ще в слідуючих висказах Галицької літописи: „сѣ заѣе заа честь Татарская“ (ст. 807) і: „сѣ заѣе заа, зааѣомъ сѣаѣпихъ сѣчи сѣои“ (ст. 817).

²⁾ Головацкій: Три вступительні преподаванія о рускѣй словности. Львів 1849, ст. 13.

³⁾ Schlözer: Nestorъ. Russische Annalen. II, Göttingen 1802, ст. 10. Покликуючись на Massov: Gesch. der Deutschen II, ст. 186 пише, що „Unter dem Ks. Trajan ward Homer und Plato am Dnepr gelesen“. Виходилоб із Шле-

цера, що Гомера й Плятона читали в часах Траяна предки Русинів або які інші туземці. А між тим Masou: Geschichte der Teutschen, Th. II. Leipzig 1737, Anmerkungen ст. 1856 відносить се до Греків. Покликуючись іменно на бесіду Діона Хризостома, котрий в часах Траяна їздив до грецької колонії над Дніпром, Ольвії, пише: „Wer sollte glauben, dass damals Homerus und Plato am Nieper gelesen worden? Aus gedachter Rede aber sieht man, dass diese Colonie die Neigung der Nation, von welcher sie abstammte, auch in diesem Stück beybehalten“.

⁴⁾ Шевыревъ: Исторія русской словесности. III, Москва 1858, ст. 52.

⁵⁾ Галаховъ: Исторія русской словесности. I, Петербург 1863, ст. 54. В 3-ім виданню (Москва 1894) сих слів вже не находжу.

⁶⁾ В „Предисловію“ до свого видання Гал.-вол.-літописи (Львів 1871—1872) ст. 9.

⁷⁾ Szaraniewicz: Die Hypatios-Chronik als Quellen-Beitrag zur österreichischen Geschichte. Львів 1872, ст. 98/99.

⁸⁾ Дашкевичъ: Княженіє Даниїла Галицького. Київ 1873, ст. 165.

⁹⁾ П. С. Р. Л. II, 833/4. „Один“ мають кодекси XII. В код. I. є „он“. Маркевичъ: О русскихъ літописяхъ II, Одесса 1885, ст. 41, є одначе того погляду що се місце лишень случайно подібне до Гомерових описів, а проф. Грушевський: Исторія України-Руси III. 2 вид. Львів 1905 ст. 490 бачить тут, як і в описі Ярославської битви „сцени в класичнім стилі“ та при тім думає, що ці „зверхні стилістичні прикмети“ могли „з'явитися наслідком впливу книжної лектури взагалі, наслідком школи, а не спеціальним впливом якогось історіографічного твору“.

¹⁰⁾ Пыпинъ: Очеркъ литературной исторіи старинныхъ повѣстей и сказокъ русскихъ. Петербург 1857, ст. 50/51. Під тим зглядом на авторитет Пипіна покликуєть ся Маркевич ор. cit. ст. 41/42. Рівно ж Іконниковъ: Опытъ русской исторіографіи II. 1, Київ 1908, ст. 271 пише, що літописець „не пренебрегаетъ авторитетомъ Гомера (Омира), хотя и не точно ссылается на него“ й покликуєть ся (ст. 271, прим. 8) на авторитет Пипіна, що „словъ этихъ нѣтъ ни въ Иліадѣ ни въ Одиссеѣ“. В иншій місці пише Іконниковъ (ст. 584), що літописець знав Гомера „по имени“ та що оно „упомянуто въ літописи не кстати“ (ст. 584, прим. 1).

¹¹⁾ Огоновскій: Исторія литературы рускои. I. Львів 1887, ст. 98.

¹²⁾ Грушевський: Вступний виклад з давньої історії Руси. Львів 1894, ст. 4 (відб. з Записок Н. Т. ім. Шевч. т. 4). Додає ще проф. Гр. в примітці 2, що „такого в Гомера нема, скільки мені відомо“.

¹³⁾ Грушевський: Исторія України-Руси III, ст. 460.

¹⁴⁾ Про Гомера на Заході гл. Christ: Geschichte der griechischen Literatur. Teil I, 6 Aufl. bearb. v. W. Schmid (в „Handbuch der klassischen Altertumswissenschaft VII. 1). München 1912, ст. 89.

¹⁵⁾ Homerus. (Editio princeps) op. Demetrii Chalcondylae, Florentiae 1488 fol. Примірник оглядав я в 1907 р. в берлінській королівській бібліотеці (сигн. Incunab. 8772).

¹⁶⁾ Krumbacher: Geschichte der Byzantinischen Litteratur. 2 Aufl. München 1897. (Handb. d. klass. Altertumswiss. IX, 1), ст. 844—5.

¹⁷⁾ Пыпинъ: Исторія русской литературы. I, 4 вид. Петербург 1911, ст. 500. Твором Сент-Мора користувались а навіть перекладали його в XIV в. у Візантії. Krumbacher ст. 845—8.

¹⁸⁾ Krumbacher op. cit. ст. 505.

¹⁹⁾ *ibidem* 130, 139, 167, 250, 265, 266—7, 274, 301, 437, 483, 497, 589, 765, 848—9.

²⁰⁾ *ibidem* ст. 296, 529, 538, 541, 547—8, 559, 565; Christ op. cit. ст. 88.

²¹⁾ Krumbacher op. cit. ст. 437.

²²⁾ *ibidem* ст. 266.

²³⁾ *ibidem* ст. 730.

²⁴⁾ *ibidem* ст. 525.

²⁵⁾ *ibidem* ст. 531. До Гомера відносить ся й його поема *Θεογονία*.

²⁶⁾ Christ op. cit. ст. 88; Krumbacher op. cit. ст. 584.

²⁷⁾ Krumbacher op. cit. ст. 844—5.

²⁸⁾ Про твори, приписувані Гомерови гл. Christ op. cit. ст. 92, 95—6, 100, 102—109.

²⁹⁾ Бодянский: Славянорусскія сочиненія въ пергаменномъ сборникѣ И. Н. Царскаго (Чтенія въ Обществѣ ист. и древн. росс. (московскі) 1848, ч. 7, ст. XVII). Иконниковъ II. 1. ст. 272, прим. 1 каже до сього, що се „быть можетъ, обычное монашеское смиренномудріе“.

³⁰⁾ Початок сього „посланія“ перепечатав проф. Грушевський: Нововидані пам'ятки давнього письменства руського. (Записки Н. Т. ім. Шевч. т. V, ст. 8).

³¹⁾ Пыпинъ: Исторія русс. лит. I, ст. 226. Сю думку висловив Пипин проти погляду біографа Клима Смолятича, Никольського, котрий думає, що Клим знав оригінальні або перекладні твори Гомера, Арістотеля і Плятона. Проф. Грушевський в висше згаданій статі (ст. 10) каже: „не знаємо, чи знав він (Кл. См.) їх безпосередно, чи з других рук — византийських хрестоматій і цитат у писателів церковних“. Гл. ще Иконниковъ II. 1. ст. 514, прим. 1.

³²⁾ Пыпинъ: Очеркъ ст. 51.

³³⁾ Пыпинъ: Ист. русс. лит. I, ст. 500.

³⁴⁾ *ibidem* ст. 502.

³⁵⁾ *ibidem* ст. 531 і Очеркъ ст. 61/62.

³⁶⁾ Иконниковъ: Опытъ русской историографии II, 2. Київ 1908, ст. 1869. Знаємо ще, що Гомера цитував Максим Грек (ур. ок. 1480 р.), котрий прибув в Москву, що боярський син Василь Тучков (1537 р.) знав Троянські перекази й згадає імя Гомера, а крім сього, що Арсеній Грек (пол. XVII в.) привіз цілий ряд рукописей, а між ними і твори Гомера для греко-латинської школи в Москві. (Пыпинъ: Ист. русс. лит. II, 4 вид. 1911, ст. 100, 182, 281).

³⁷⁾ Про Діктиса й Сизифа у Малали гл. Krumbacher op. cit. ст. 327.

³⁸⁾ У вступі до „Лѣтописца Переяславля-Суздальскаго“ Москва 1851, ст. XIX—XX і LVII.

³⁹⁾ Joannis Malalae: Chronographia ed. Dindorf. (Corpus Scriptorum Historiae Byzantinae 45). Bonnae 1831. Цитати з Гомера ст. 24, 117, 119, 132, а на ст. 143: „ὁ σοφὸς Ὀμηρὸς ὁ ποιητὴς ὁ συυγραψάμενος τὸν πόλεμον τῶν Τρωάων καὶ Λυκιάων“. Якесь непорозумінне зайшло в розвідці акад. Шахматова: Общерусскіе лѣтописные своды XIV и XV вѣковъ. (Журн. Мин. Нар. Просв. 1900, кн. 11) ст. 157, прим. 2. Читаємо там, що „знакомство съ Малаалой составителя Галицко-волинской лѣтописи стоитъ внѣ сомнѣній“ і зацитована між иншим ст. 513 видання з р. 1871. Як раз нахо-

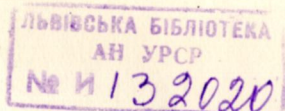
дять ся на тій стороні цитат з „Омира“, але я переглянув усю хроніку Малаля в бонськiм виданню й не найшов там сього цитату. (Першу книгу хроніки М., котрої брак в бонськiм виданню, видав Истринъ в „Запискахъ имп. Акад. Наукъ“ истор.-фил. отд., VIII серія, т. I, ч. 3).

⁴⁰⁾ Пыпинъ: Очеркъ ст. 50, 51. Про збірки сентенційних віршів з Гомера, Софокля, Еврипіда, осмотрених моралістично-філософiчними обясненнями, т. зв. *Меллоа*, котрим дав почин Грек, монах Антоній в XI в., гл. Krumbacher op. cit. ст. 602.

⁴¹⁾ Грушевський: Історія Укр.-Руси III. ст. 460; Иконниковъ: Опытъ II. 1. ст. 584.

⁴²⁾ Пор. н. пр. виданне „Homeri hymni, epigrammata, Vatrachomyomachia“ ed. Abel. Lipsiae-Pragae 1886, ст. 113—127. Cfr. особливо ч. 17.

Володимир Тарвінський.

The following is a list of the names of the persons who have been
 appointed to the various positions in the office of the
 Secretary of the Board of Education, for the year 1900-1901.
 The names are given in the order in which they were appointed.
 The names of the persons who have been appointed to the
 positions of Secretary and Treasurer are given in italics.
 The names of the persons who have been appointed to the
 positions of Chairman and Vice-Chairman are given in bold
 type. The names of the persons who have been appointed to
 the positions of Members are given in ordinary type.

Wm. J. ...

The following is a list of the names of the persons who have been
 appointed to the various positions in the office of the
 Secretary of the Board of Education, for the year 1900-1901.
 The names are given in the order in which they were appointed.
 The names of the persons who have been appointed to the
 positions of Secretary and Treasurer are given in italics.
 The names of the persons who have been appointed to the
 positions of Chairman and Vice-Chairman are given in bold
 type. The names of the persons who have been appointed to
 the positions of Members are given in ordinary type.

IV
H-132.020

ЗМІСТ ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВОГО ЗБІРНИКА
В ЧЕСТЬ ІВАНА ФРАНКА.

ПЕРЕДМОВА.

I. ЧАСТИНА ЛІТЕРАТУРНА:

1. Ivanovi Frankovi — Jana Rokyty (A. Černého); 2. Изъ поѣздки на пепелища Дунайской Съчи, „Нирвана“ — В. Г. Короленко; 3. Камъни (идилія) — П. Тодорова; 4. Лука Чекинъ — М. Горькаго; 5. Триптих — Лесі Українки; 6. Хома Прядка — В. Винниченка; 7. Ювілят — Т. Бордуляка; 8. Народна ноша — Л. Мартовича; 9. Кров — Д. Лукіяновича; 10. Спогад — Уляни Кравченко.

II. ЧАСТИНА НАУКОВА:

1. Дещо про вийстя української народности — Хведора Коржа; 2. Слѣди скитської культури в Галичині — Володимира Гребеняка; 3. Двѣ-три замѣтки изъ области древнѣйшаго церковно-славянскаго переклада — Ватрослава Ягича; 4. Лѣтописецъ Несторъ — Алексѣя Шахматова; 5. Гомер в Галицькій літописи — Богдана Барвінського; 6. Коначина в політичних комбінаціях 1620—1630 рр. — Івана Крип'якевича; 7. Один момент під Зборовом 1649 р.; критичний нарис Стефана Томашівського; 8. „Під протекцію курфюрста“; до історії політики П. Дорошенка — Івана Кревецького; 10. „Христос пасхон“; львівські віршовані діяльогі з 1630 р. — Василя Щурата; 10. З старшої письменности Угорської Русі — Гіядора Стрипського; 11. Epopeja bazylińska; nieznanu okaz literatury rusko-polskiej — Aleksandra Brücknera; 12. Два епізоди з історії боротьби Гедеона Балабана з львівським брацтвом — Федора Срібного; 13. Kottjarewskyj's Travestierte Aeneide — von Alfred Jensen; 14. Українські думи — Миколи Сумцова; 15. Запропашена збірка угорських казок — Володимира Гнатюка; 16. Z sennych widziadel ludzkości — Jana Vaudouina de Courtenay; 17. Український протипапський памфлет XVI в. „Історія о єдномъ папѣ римскомъ“ — Михайла Возняка; 18. З переписки письменників 1860-их років в Галичині — Титка Реваковича; 19. Кандидатура Федьковича на посла — Ярослава Гординського; 20. Основи відродження білоруського письменства — Іларіона Свенціцького; Lidové povídky o zkrocení zlé ženy — Jiřího Polívky; 22. Ярмарки на дівчата; причинок до української етнології — Зенона Кузелі; 23. Проба упорядкованя українських говорів — Івана Зілинського; 24. Вокатив в українській мові — Евгена Тимченка; 25. Дещо й з моїх австро-руських споминів — Хв. Вовка; 26. На святі Котляревського (згадка самовидця) — С. Єфремова; 27. Невикористаний скарб (спомини) — Б. Ярошевського; 28. Пригода з шибеницею (спомини) — В. Охримовича; 29. Порфирій Мартинович (сильветка) — І. Труша; 30. Іван Франко в малярськім перекладі — Ю. Жатковича.

III. Бібліографія писань Івана Франка — збір. В. Дорошенко.

Портрет Івана Франка — мал. І. Труша; рисунки: А. Скоропися й П. Холодного; ініціяли й орнамент з біблії Скорини XVI в. і Страцинського евангелія XVII в.

УВАГА: Статі 1—24 наукової часті вийшли також як ювил. „Записки Наукового Товариства Шевченка“ (т. 117—8).

Відбитка

ПРИВІТ
ІВАНОВИ ФРАНКОВИ

В СОРОКЛІТЄ

ЙОГО ПИСЬМЕНСЬКОЇ ПРАЦІ

1874—1914

ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ ЗБІРНИК

~~145254~~

ЛЬВІВ 1914

НАКЛАДОМ ЮВІЛЕЙНОГО КОМІТЕТУ

З ДРУКАРНІ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМЕНІ ШЕВЧЕНКА

2005